

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta ja tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annettujen lakien kumoamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta ja tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annettujen lakien kumoamisesta (HE 123/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Valtiovarainvaliokunta (VaVM 23/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta annetun lain ja tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan laki tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta (679/2022) ja laki tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annettu laki (22/2022).

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan tulotietojärjestelmästä annetun lain (53/2018) 13 §:n 1 momentin 18, 19, 23, 24 ja 25 kohta, 19 § sekä 21 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti,

sellaisena kuin niistä ovat 13 §:n 1 momentin 18 ja 19 kohta laissa 1206/2020, 13 §:n 1 momentin 23 kohta laissa 680/2022 sekä 13 §:n 1 momentin 24 ja 25 kohta laissa 176/2019, ja

lisätään 13 §:n 1 momenttiin, sellaisena kun se on osaksi laeissa 176/2019, 1206/2020, 922/2021, 539/2022 ja 680/2022, uusi 23 b ja 26—33 kohta ja 13 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

13 §

Tiedon käyttäjien oikeus saada tietoja tulotietojärjestelmästä

Tulorekisteriyksikkö välittää ja luovuttaa tulorekisterin tietoja, jotka tiedon käyttäjä on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeutettu muun lain nojalla saamaan suorituksen maksajalta tai toiselta tiedon käyttäjältä, seuraavasti:

18) hyvinvointialueelle sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa (734/1992) tarkoitetun asiakasmaksun määrittämistä varten, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetussa laissa (569/2009) tarkoitetun palvelusetelin arvon määrittämistä varten sekä sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetussa laissa (812/2000) säädetyn tiedonsaanti-oikeuden toteuttamiseksi;

19) kunnalle ja kuntayhtymälle varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetussa laissa (1503/2016) tarkoitetun asiakasmaksun määrittämistä varten ja varhaiskasvatuslaissa (540/2018) tarkoitetun palvelusetelin arvon määrittämistä varten;

23) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskukselle julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa säädetyn palkkatuen, starttirahan ja muutosturvakoulutuksen toimeenpanoa varten;

23 b) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskukselle sekä Kaakkois-Suomen työ- ja elinkeinotoimistolle rekrytointitukikokousta annetun lain (20/2022) toimeenpanoa varten;

24) Maahanmuuttovirastolle ulkomaalaislaissa (301/2004), kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetussa laissa (907/2017), kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä annetussa laissa (908/2017) ja kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetussa laissa (719/2018) säädettyä ulkomaalaisen maahantuloa, maastalähtöä ja oleskelua koskevien asioiden käsittelemistä sekä niitä koskevaa päätöksentekoa ja valvontaa sekä kansalaisuuslaissa (359/2003) säädettyä kansalaistamisharkintaa varten;

Eduskunnan vastaus EV 123/2022 vp

25) työ- ja elinkeinotoimistolle sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 23 kohdassa mainittuihin tarkoituksiin, palkkaturvalain (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) toimeenpanoa varten sekä ulkomaalaislaissa säädetyn työntekijän ja yrittäjän oleskeluluvan osapäätöstä varten;

26) ulosottoviranomaiselle ulosottokaareissa (705/2007) tarkoitettua täytäntöönpanoa varten;

27) Harmaan talouden selvitysyksikölle Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetussa laissa (1207/2010) tarkoitettujen ilmiöselvitysten laatimiseksi;

28) Tullille rikostorjunnasta Tullissa annetussa laissa (623/2015) ja esitutkintalaissa (805/2011) säädettyjen tullirikosten estämistä, paljastamista ja selvittämistä koskevan tehtävän hoitamista varten sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 952/2013 unionin tullikoodeksista ja tullilaissa (304/2016) säädetyn verotusta, verovalvontaa ja verojen perintää koskevan tehtävän suorittamista varten;

29) poliisille poliisilaissa (872/2011) ja esitutkintalaissa säädettyjen rikosten estämistä, paljastamista ja selvittämistä koskevien tehtävien hoitamista sekä sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa (754/2010) säädettyä sakko- ja rangaistusvaatimuksen antamista varten;

30) valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä annetussa laissa (477/2016) tarkoitettulle oikeusaputoimistolle ja Ahvenanmaan oikeusapu- ja edunvalvontatoimistolle oikeusapulain (257/2002) 10 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamista varten sekä talous- ja velkaneuvonnasta annetun lain (813/2017) 1 §:n 1 momentin 2—4 kohdassa säädettyjen tehtävien hoitamista varten;

31) haastemieslain (505/1986) 1 §:ssä tarkoitetuille haastemiehille mainitussa laissa säädettyä tiedoksiantotehtävää varten;

32) Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselle asuinrakennusten ja asuntojen korjausavustuksista annetussa laissa (1087/2016) ja valtionavustuslaissa (688/2001) säädettyjen tehtävien hoitamista varten;

33) Ahvenanmaan maakunnalle sekä sen viranomaisille ja kunnille niiden Ahvenanmaan itsehallintolaissa (1144/1991) tarkoitettua maakuntalaissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi noudattaen, mitä siinä säädetään niiden oikeudesta saada tietoja.

Lisäksi Tulorekisteriyksikkö välittää ja luovuttaa salassapitosäännösten estämättä valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä annetussa laissa tarkoitettulle yleiselle edunvalvojalle niitä tulorekisterin tietoja, joita edunvalvojalla on oikeus saada holhoustoimesta annetun lain (442/1999) 89 §:n 1 momentin nojalla.

19 §

Tulorekisteriyksikön yhteistyöryhmä

Tulorekisteriyksikön toiminnan tukena on yhteistyöryhmä. Yhteistyöryhmä käsittelee tulotietojärjestelmän kehittämissuuntia ja toimintalinjoja sekä suorituksen maksajien, tiedon käyttäjien ja Tulorekisteriyksikön välistä yhteistyötä tulotietojärjestelmän ylläpitoon ja kehittämiseen liittyvissä tehtävissä.

Yhteistyöryhmä käsittelee lisäksi tulorekisteriin ilmoitettavien tietojen ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnin perusteella Verohallinnon toimivaltaan kuuluvien hallinnollisten seuraamusten ja niiden määräämiseen liittyvien menettelyjen toimivuutta sekä niiden kehittämistarpeita.

Eduskunnan vastaus EV 123/2022 vp

Yhteistyöryhmä käsittelee myös muita sellaisia tiedon käyttäjien tehtäviä tai toimintoja, jotka voivat vaikuttaa tulorekisteriin tallettaviin tietoihin ja niiden hyödynnettävyyteen, sekä Tulorekisteriyksikön tehtäviin ja tulotietojärjestelmän toimintoihin liittyviä suunnitelmia.

Yhteistyöryhmä ei kuitenkaan käsittele Tulorekisteriyksikölle kuuluvia positiiviseen luottotietorekisteriin liittyviä asioita.

Yhteistyöryhmässä on puheenjohtaja ja enintään seitsemätoista muuta jäsentä, jotka valtiovarainministeriö nimeää Tulorekisteriyksikön esityksestä määräajaksi, kuitenkin enintään neljäksi vuodeksi. Jäsenistä puheenjohtajan tulee olla valtiovarainministeriön, yhden jäsenen sosiaali- ja terveysministeriön, yhden Verohallinnon, yhden Kansaneläkelaitoksen, yhden Eläketurvakeskuksen ja kahden Tulorekisteriyksikön nimeämiä. Sen lisäksi ainakin kaksi jäsentä edustaa suorituksen maksajatahoja ja ainakin yksi tulonsaajatahoja. Jokaiselle jäsenelle määrätään varajäsen samalla tavalla.

21 §

Tulotietojärjestelmän toimintaa koskeva raportointi

Tulorekisteriyksikön on vuosittain laadittava tulotietojärjestelmää koskevasta toiminnastaan kertomus yhteistyöryhmälle.

Lisäksi Tulorekisteriyksikkö laatii tulotietojärjestelmää koskevan seuraavaa vuotta käsittävän toiminta- ja taloussuunnitelman sekä seuraavaa kolmea vuotta käsittävän kehittämissuunnitelman.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 13 §:n 1 momentin 23 b kohta on voimassa 31 päivään joulukuuta 2033.

Helsingissä 25.10.2022

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri